

Liftszerelők Kecskeméten

Még az év elején került szóba először: Bács-Kiskun megye új lakótelepi épületeinek liftjeit gyorsabban és könnyebben szerelhetné, javíthatná a Szegedi Magas- és Mélyépítő Vállalat felvonórészlege, ha néhány szerelője „áttelepülne” Kecskemétre.

A kecskeméti városi tanács végrehajtó bizottsága és a vállalat vezetői azóta megállapodtak, hogy még az idén — egyelőre ideiglenes helyen, egy felvonulási épületben — felvonószerviz-kirendeltséget hoznak létre.

Előreláthatóan tíz dolgozót (közöttük hat-nyolc sze-

relőt) foglalkoztat a kirendeltség, s Kecskeméten, Ceglédén és Kiskunfélegyházán a Bács megyei Állami Építőipari Vállalat építette lakóépületekben vállalják az új liftek beszerelését, garanciális javítását, karbantartását. A szegedi „liftesek” feladata lesz a szervizszolgálat és a felvonófelújítás is.

A kecskeméti kirendeltség várhatóan 1979-ben költözik végleges helyére, az egyik, Széchenyi városrészbéli lakóház földszintjére. A vállalat szerelőinek elhelyezésére a kecskeméti tanács két lakást is biztosított.

A százezredik Wartburg

Az NDK eisenachi autógyáranak dolgozó luxu kivitelt tartalmazókkal szerelték fel a Magyarországra szállított százezredik Wartburg gépkocsit. A jubileumi 353 W de Luxe típusú, tolvátozó, ZT 95-95 rendszámú autót kulcsait a győri Rába Vagon- és Gépgyár műszerészének Csüri István vezérigazgató.

Az NDK közötti járműipar kezdettől fogva hatékonyan segíti a magyarországi motorizáció fejlődését. Az elmúlt 20 esztendőben 240 000, az NDK-ban gyártott személygépkocsi került forgalomba hazánkban.

Bérek és vélemények

Bérből élünk, a piacról élünk — mondogatjuk gyakran —, s ez az igazság, mivel életszínvonalunknak jelentősebb részét a bérpolitikai intézkedések befolyásolják. Szocialista társadalmunk mindannyiunké, s új társadalmi rendszerünknek ebben van egyik varázsa. Mindenkinék — hozzájárulása arányában — állandóan többet és jobbat biztosítani, javítani az életszínvonalat. Többek között ezért dolgozunk és élünk, különben mi értelme volna az egésznek? Két évtizede sikerült ezt a permanenciát biztosítani. Az idei évben sokak megelégedésére javítottak a kereseteken, a gyárakban, a tanintézetekben és más munkaterületeken. Tudom, hogy nemigen sikk elégedettségről beszélni, de miért ne mondjuk ki örömeinket is, hiszen az is emberi vonás. Közreadom; társaságban hallottam, hogy két kendergyári szövőő boldogan említette a műszakpótlék és a rendes béremelés összegét, elégedettek voltak, örültek, terveztettek. Ugyanilyen elégedettséget lehetett tapasztalni a pedagógusok és az egészségügyi dolgozók körében is.

Az újságíró sem lehet soha boldogabb annál, mint amikor a dolgozó emberek elégedettségét adhatja közlére. A párt és a kormány központi bérintézkedéseket határozott el az idei esztendőben. A megyei pártbizottság ötödik ötéves tervkiszárat megfogalmazott határozatában is olvashattuk: „A jövődelmi színvonal alakítása területén csökkenteni kell az országos bérszínvonalat való elmaradásunkat, a több műszakban és nagyobb munkaintenzitással (főleg a könnyű- és élelmiszeriparban) dolgozó nők bérét az átlagnál nagyobb útemben kell emelni.” A béremeléseket végrehajtották a munkahelyeken. A szakszervezetek, azok tisztségviselői, testületei aktívan, cselekvően részt vettek a bérintézkedések kialakításában. A Szakszervezetek Csongrád megyei Tanácsának elnöke tegnap, csütörtöki ülésén összegezte a tapasztalatokat. Mit állapítottak meg? Nem volt nehéz megállapítani, hogy a július elején végrehajtott bérintézkedések alapvetően életszínvonal-növelőek, társadalompolitikai érdekeket szolgálnak. Kifeje-

ződött a kedvezőtlen munkakörülmények között dolgozó emberek jobb anyagi elismerése. Javultak a kereseti arányok, s ennek eredményeképpen változott és emelkedett az ipar, az élelmiszeripar, a könnyűipar, valamint a kereskedelem és vendéglátóipar fizikai dolgozóinak jövedelme. A központi bérintézkedések megyénkben 62 vállalat és üzem, közel 40 ezer dolgozóját érintette (most nem beszélve a pedagógusok, az egészségügyi és a közművelődés területén dolgozók béremeléséről). Ezen belül is a villamosenergia- és a ruházati iparban dolgozók kettős béremelésben részesültek. Az intézkedés éves bérösszege meghaladta a 45 millió forintot. Már előjártó elmondhatjuk, hogy az érintett dolgozók megelégedéssel nyugtázták a fizetések javítását, s ez a tény kedvezően befolyásolta a termelőmunka hatékonyságát is.

Az elégedettség és siker egyik föltétele az volt, hogy igen alaposan előkészítették a béremeléseket. A szakszervezeti bizalmiak és a párt- és szakszervezet tisztségviselői a gazdasági vezetőkkel közösen határoztak. Mondhatni úgy is, hogy névre szólóan döntöttek demokratikus légkörben, a demokrácia „játék-szabályai” szerint. Talán ennek köszönhető, hogy a végrehajtás során számottevő kifogás, panasz alig akadt. De lássuk a lényegét, a konkrét számadatokat, hiszen a szakszervezeti vezetők ezt is áttekintették tanácskozásukon.

Megnyugtatóan és ösztönző hatással rendelkeztek a műszakpótlékok. A több műszakban dolgozók anyagi megbecsülése korábban a vállalati megítélésétől függött. E tekintetben eltérőek voltak a dotációk is. A számba vett 62 vállalat közül mindössze tiznél alkalmaztak megelőzően műszakpótlékokat, és igen eltérő arányban. Például a szegedi cipőgyárban 10 százalékos volt a műszakpótlék, a nyomdában 25, a villamosiparban 10, a HÓDGEPNél 20, a kéziszerszámgégyárban 4 százalékos fizettek. A központi intézkedés ezt az eltérő arányokat kiigazította és egységesítette. A műszakpótlékok kiigazítása során 26 millió forintot adtak a rendezésre. Ebből az összegből a könnyűipar közel 11 milliót használt föl, a vas-

és villamosenergia-ipar majd 4 milliót, az élelmiszeripar több mint 3 milliót kapott.

A béremelések nem követették a korábbi gyakorlatot, hogy mindenki egyformán kapjon. Nagyon szépen ki-domborodott a megkülönböztetés, a preferencia. Köztudott, hogy a textil- és a villamosenergia-iparban kialakult keresetek nem tükröztek kellően a foglalkoztatott létszám struktúráját, a munkakörülmények és a munkaintenzitás színvonala által indokolt kereseti arányokat. Külön bérpreferenciában részesült a szegedi gyárak közül a Kenderfonó és Szövőipari Vállalat, a Szegedi Textilművek, a Szegedi Ruhagyár, a Pannónia Szőrmekonfekció Vállalat, a DÉMÁSZ, a sütőipari vállalat és a DÉGÁZ. A megkülönböztetett bérösszeg meghaladta a 15 millió forintot. Ebből a könnyűipar közel 12 milliót kapott, az élelmiszeripar 2 milliót, a villamosenergia-ipar 500 ezeret, s közel ennyit a nehézipar és a helyiipar. Ha a beralaphoz viszonyítjuk a preferenciát, akkor is szép arányokat jegyezhetünk föl: a könnyűiparban 2,44 százalékos, az élelmiszeriparban 4,5 százalékos, a helyiiparban pedig 2,5 százalékos jelentett a megkülönböztetés. Ehhez hozzá kell számítani a vállalatok saját erőből történt béremelését is, s akkor már érzékelhető javításról lehet beszélni.

Végül is megállapítható a júliusi béremelésekről, hogy nem „aprózták el” a lehetőségeket, hanem valóban érzékelhetően javították a dolgozók keresetét. Kimutatták, hogy a bérjavítások eredményeképpen a szegedi iparban dolgozó emberek havi átlagkeresete 2734 forintra emelkedett, az építőiparban dolgozók 3321 forintot, az állami gazdaságokban 2999 forintot, míg a kereskedelemben dolgozó emberek 2410 forintot keresnek átlagosan havonta. Ezekben az ágazatokban a preferencia és a saját erős bérjavítás mértéke meghaladta a 10 százalékosat. Mégis így jött össze a fizetésemelések összege: éves saját erős fejlesztés 5,53 százalékos, a preferencia 2,49 százalékos, a műszakpótlék javítása 1,67 százalékosat, míg az egyéb pótlékok összege pedig 0,68 százalékosat tett ki.

Nagy örömmel adunk közre ilyen adatokat, hiszen a forintok mögött végül is az életszínvonal-politikánk válik valósággá. Pártunk és kormányunk arra törekszik, hogy az életszínvonal állandóan emelkedjék, ezért az idei béremelések nem zárnak le semmit. A bérek ösztönző hatását ezután is javítani, emelni kell, állapították meg a szakszervezeti tisztségviselők is, s arra kérik a dolgozókat, hogy jó munkájukkal járuljanak hozzá a további lehetőségek megteremtéséhez.

G. I.

„Ez a feladatom”

Beszélgetés Sabin professzorral

Gyorsan megtanultuk az új, kedvesen-kellemesen fájdalommentes gyógyszer nevét: Sabin-cseppek. Hogy mitől mentettek meg bennünket, azt utcai sétákon anyáink mutatták meg: a tolókosikban ülő-fekvő, szerencsétlen benuáltak, minden betegségek egyik legszörnyűbbikétől szenvedőket, akiket még nem mentették meg az az ember, akiről azt a bizonyos kockacukros injekciópótlót elneveztek.

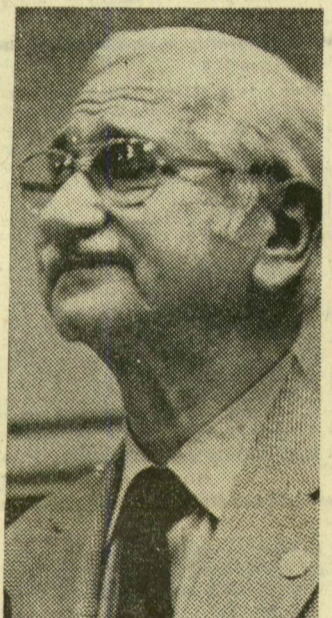
Törékenynek látszó, galambosz öregúr, Einsteinre emlékeztet. Meséli, mire most Magyarországra érkezett, levél várta. Négygyermekes anya írta: sohasem felejti el, mit köszöntök neki. Mit érezhet az az ember, aki ilyen levelet kap?

Albert Bruce Sabin, a dél-karolinai egyetem professzora ma 71 éves. Harmadszor jár Magyarországon, Szegedre 17 év után látogatott el ismét. Figyeltem előadását közben: nyugodt, szinte zengő hangon beszélt, fürgén járt fel-alá, mosolygott.

— *Húsz éve már, hogy a Sabin-cseppeket alkalmazni kezdték. Mik az elmúlt két évtized tapasztalatai, megközelítőleg hány gyermek részesült „kockacukorkúrában”?*

— Hát pontos számot nem tudok, de egymillárdnál is több lehet már. Európából sikerült teljesen száműzni a járványos gyermekbénulást, de különösen a harmadik világ egyes országaiban még jócskán előfordul. Főleg ott, ahol a szegénység, a rossz táplálkozás, az elégtelen táplálék is nyújt. Ahol lehet, öt-öt éves koruktól évente kétszer kezelik a gyerekeket.

Sabin professzor igen jól tájékozott találmányának különféle alkalmazási területeiről, hiszen az ENSZ egészségügyi szervezete, a WHO a Sabin-cseppeket előírászerű alkalmazását ellenőrző bizottságának vezetője. Hozzánk is Genfből érkezett,

ahol éppen erről tárgyalt. Am idejéből — másra is futja.

— *Úgy tudjuk, újabb rákkutatással foglalkozik...*

— Nem! Nem megfelelő a kifejezés. Nem dolgozom laboratóriumban, nem folytatok kísérleteket a rákkal kapcsolatban. Az utóbbi három évben igyekeztem összegyűjteni azokat a munkákat, amelyek a rák kialakulásával foglalkoztak. Analizálom ezeket, hogy szintézist végezhessenek: hogy segíthessek abban, mely irányban fejlődnek tovább a rákkutatás. Most azt a folyamatot vizsgálom, amelynek következménye az egészséges sejt rákossá válik.

— *A közelmúltban egy magyar hetilap, a Magyarország közölte azt a cikket, amelyben neves rákkutatókat kérdeztek meg: véleményük szerint elképzelhető-e öt évvel belül a rák kórokozójának megtalálása. Valamennyien nemleges választ adtak...*

— Így igaz. Viszont országunként más és más rákfélések terjednek el. Ez a tény arra enged következtet-

ni, hogy a rák kifejlődése igen szoros, az eddigi feltételezéseknél is szorosabb összefüggésben van az életmóddal. Főleg a dohányzásra gondolok. A fő feladat tehát nemcsak az, hogy a már kifejlesztett rák gyógyítsuk, hanem ellenkezőleg: minden eszközzel álljuk útját kialakulásának. Persze, a rákos megbetegedések gyakran az ember szokásrendjétől függetlenül is kialakulnak. A kutatások ma éppen arra irányulnak, hogy már születése pillanatában el tudjuk kapni a betegséget, megakadályozzuk a rákos sejtek elburjánzását. Nagyon sokan dolgoznak ezen, ez az én feladatom is.

Igen, most ez Sabin professzor feladata. Az előzőt elvégezve, végrehajtását utólag kontrollálva az újabb felé fordul, az emberiség jelenlegi egyik legnagyobb eltsége elé lép ezüstös hajjal, törékeny termetével. Míg pillanatnyi feladatát végezte — előadást tartotta —, egy szobrász domborműbe véste éles tudóprofilját, amit az előadás végén átadott neki. A faragványon vonásai mélyek, szeme a messzibe kémlel. A feladatára, feladatára ügyel. Nagyjából a legnagyobb, amit ember végezhet.

Domonkos László

Minisztertanácsi határozat után

Fejlesztik a cipőipart

Hazánkban az idén több mint 45 millió pár bőr- és bőrtípusú cipő készül, s ebből mintegy 22 millió párat idehaza értékesítenek. Az összeremből körülbelül egymillió párra tehető az úgynevezett nagyobb használati értékű, magasabb minőséget képviselő lábbeli, de

ezt az arányt — mint ahogy általában a cipők minőségét — jövőre tovább kívánják javítani.

Ismeretes, hogy a cipőipar helyzetét és feladatait több mint másfél éves előkészítő munka után augusztusban megtárgyalta a Minisztertanács is, ahol fontos határozatok születtek. E határozatok jegyében Bakos Zsigmond könnyűipari államtitkár ismertette a soron levő legfontosabb feladatokat a bőripari dolgozók szakszervezetének csütörtöki központi vezetőségi ülésén.

Többek között rámutatott arra, hogy a minisztertanácsi határozatból adódó tennivalók végrehajtására termelőhelyekre is kidolgozott, átfogó programok készülnek, amelyek felölelik az ipar fejlesztésével, a gyártmánytervezéssel, az anyagellátással és a kereskedelmi munkával összefüggő kérdéseket. Arra kérte a szakszervezetet, hogy a maga sajátos eszközeivel nyújtson hathatós segítséget annak a törekvésnek a megvalósításában, hogy jövőre ne csak több, hanem az eddigieknél jobb minőségű cipővel láthassák el a hazai lakosságot, és az exportpiacot egyaránt. (MTI)

Szövetkezeti küldöttség utazott Hamburgba

A Szövetkezetek Nemzetközi Szövetsége Központi Bizottságának soron következő ülésére magyar szövetkezeti küldöttség utazott csütörtökön Hamburgba. A Termelőszövetkezetek Országos Tanácsa képviselőiben dr. Czibalmos Béla, a TOT főtitkára, a Fogyasztási Szövetkezetek Országos Tanácsa képviselőiben dr. Kovács Sándor elnökhelyettes vesz részt az egy hétig tartó nemzetközi tanácskozás.

Tunéziai delegáció látogatása Magyarországon

Brahim Turki államtitkár vezetésével a Tunéziai Köztársaság külügyminisztériumának delegációja Rác Pál külügyi államtitkár meghívására 1977. október 16—20. között hivatalos látogatást tett Magyarországon. Brahim Turki az időszerű nemzetközi kérdésekről és a két ország kapcsolatának fejlesztéséről megbeszélést folytatott Rác Pál külügyi, dr. Soós Gábor mezőgazdasági és élelmiszerügyi államtitkárral, Rónai Rudolfal, a Kulturális Kapcsolatok Intézetének elnökével és Udvardi Sándor külkereskedelmi miniszterhelyetessel. Az államtitkárt fogadta Pujá Frigyes külügy-miniszter. (MTI)

Támogatással

Program — műtrágyatárolásra

A mezőgazdaságban nem eléggé hatékony a műtrágyafelhasználás, egyebek között azért, mert szakszerűtlenül tárolják a talajeróptó anyagokat. Az üzemeknek nincsen elegendő műtrágyatárolójuk, ahol megóvhatnák a vegyszereket a minőségromlásától. A kérdés megoldására az országban eddig öt agrókémiai társulás alakult, ezekben tömörült mezőgazdasági üzemek együttes anyagi érdekesség alapján műtrágyatárolási programot választanak meg. Az Agrotársulat

MÉM növényvédelmi és agrókémiai főosztályával egyetértésben támogatja a fejlesztést.

Amennyiben a társulások eleget tesznek az előírt feltételeknek, az Agrotársulat megfelelő arányban hozzájárul a beruházási költségekhez. Abban az esetben lehet ezt igényelni, ha a műtrágyatároló építésénél figyelembe veszik az országos tárolóházakat előre kijelölt helyeit, tehát egy-egy vidéken nem több létesítményt emelnek, hanem egy központi tárházat

terveznek, s ily módon koncentrálik a vegyi anyagkezelést és -felhasználást. Az agrókémiai társulás által kiszolgált körzet általában 20—30 ezer hektár művelt terület, s ehhez is igazodnia kell a társulásoknak, amennyiben igénylik a támogatást.

Az új tárházak alapterülete 1200 négyzetméternél nem lehet kisebb, és minden esetben messzemenően figyelembe kell venni a szociális létesítményekre vonatkozó előírásokat. (MTI)